

הצעת ועדת באזל לשיפור מדידת סיכון האשראי תומכת בשיפור פרופיל הסיכון של בנקים

דוח מיוחד | ינואר 2015

1

אנשי קשר:

אבי בן-נון, ראש צוות

avib@midroog.co.il

סיגל יששכר, סמנכ"ל וראש תחום חברות

i.sigal@midroog.co.il

ב- 22 בדצמבר 2014 פרסמה ועדת באזל ("BCBS") שתי הצעות לדיון: האחת נוגעת לאופן חישוב נכסי סיכון בגין סיכון אשראי לפי השיטה הסטנדרטית (עידון והתאמת החישוב הנוכחי הסטנדרטי לפי באזל II) והשנייה קובעת חסם הוני תחתון מחמיר לצורך קביעת יחסי הלימות ההון לבנקים המשתמשים במודלים מתקדמים (IRBA). להערכת מידרוג, לאישור ההצעות ויישומן במערכת המקומית (בעת הנוכחית רק הצעת חישוב נכסי הסיכון בצורה הסטנדרטית רלוונטית לבנקים ישראליים, נוכח מגבלה רגולטורית) ובכלל תהיה השפעה חיובית על פרופיל הסיכון של בנקים- הן ישקפו בצורה טובה יותר את הסיכונים להם בנקים חשופים וכתוצאה מכך גם את היקף הכריות ההוניות הנדרשות. בנוסף, יישום ההצעות אמור לשפר את יכולת השוואה של יחסי ההון הן עבור בנקים המשתמשים בשיטה הסטנדרטית והן עבור אלו המשתמשים במודלים מתקדמים, ולהקטין משמעותית את השונות בחישוב ובמידת הסיכון ולתרום לשיפור הרלוונטיות של נכסי הסיכון כמדד לסיכון. הצעות אלו מובאות במסגרת מחויבות ה- BCBS לחיזוק האמינות, העקביות והשוואתיות של יחסי ההון לפי דירקטיבת באזל III.

חישוב נכסי סיכון בגישה הסטנדרטית

ה- BCBS שואף לשפר את חישוב נכסי הסיכון בגישה הסטנדרטית במספר דרכים: הקטנת ההסתמכות על דירוגים חיצוניים; שיפור רגישות המשקולות לסיכון; הפחתת שיקול הדעת של הרגולטורים המקומיים; חיזוק הקשר בין הגישה הסטנדרטית למתקדמת וכאמור, חיזוק יכולת השוואה של יחסי ההון עבור בנקים.

בדומה לחישוב נכסי הסיכון בגישה הסטנדרטית הקיימת, גם המדידה החדשה אמורה להיות פשוטה וישירה, תוך יצירת מסגרת מדידה רגישה ומותאמת בצורה טובה יותר לסיכון. לדוגמה, חישוב נכסי סיכון עבור תיק המשכנתאות לא יכלול עוד משקל סיכון אחד (35%), אלא טווח משקולות שבין 25% ל- 100% כתלות בגורמי סיכון דוגמת שיעור ה- LTV ויכולת שירות החוב. נציין כי במקרה ספציפי זה הפיקוח על הבנקים בישראל הקדים וייצר מסגרת ספציפית מותאמת סיכון בתחום המשכנתאות במסגרת מדיניות מאקרו יציבותית, תוך זיהוי סגמנט המשכנתאות כמוקד סיכון.

דוגמאות נוספות לחישוב נכסי סיכון כתלות בגורמי סיכון הינה חשיפת בנק לבנקים אחרים, אשר יכולה לקבל משקולות בטווח שבין 30% ל- 300% כתלות בשני משתנים- יחס הון עצמי רוברד 1 והיקף החובות שאינם מבצעים, וזאת במקום החישוב הנוכחי, שמסתמך על דירוגים חיצוניים של בנקים או דירוג המדינה. בחשיפה לתאגידים טווח המשקולות ינוע בין 60% ל- 300% כתלות בשני גורמי סיכון: היקף ההכנסות ומינוף. בנוסף, ישפיע התיקון המוצע גם על פישוט הטכניקות להפחתת סיכון אשראי (CRM)- לדוגמה, ביטחונות), כיול מחדש של שיעורי הישענות והקטנת ההסתמכות על הערכותיו הפנימיות של הבנק.

הגבלת ההסתמכות על מודלים מתקדמים

התיקונים המוצעים ישפרו את רגישות המשקולות לסיכון וצפויים להוביל לדרישת הון גבוהה יותר מבנקים רבים וכפועל יוצא לשיפור של כריות ספיגת הפסדים ועמידותם של בנקים בפני זעזועים.

כאמור, לתיקון המוצע השפעה ישירה על בנקים המחשבים נכסי סיכון בגישה הסטנדרטית, אולם גם בנקים המשתמשים במודלים מתקדמים יושפעו ממנו היות ולפי ההצעה של ועדת באזל, החסם הוני התחתון בגישה המתקדמת יתבסס על חישובי ההון עבור אותם בנקים בגישה הסטנדרטית.

תחת חסם ההון התחתון, דרישת ההון עבור בנק מבוסס גישה מתקדמת לא יכולה לרדת משיעור מסוים מההון המחושב עבור אותו בנק בגישה הסטנדרטית, ללא תלות בתוצאות המודל המתקדם. לכן, ההטבה ההונית משימוש במודלים מתקדמים תיגזר לא רק מתוצאות המודל, כי אם מחישוב הלימות ההון בגישה הסטנדרטית ושיעור החסם התחתון, שיקבע בהמשך השנה ע"י ה-

מידרוג

BCBS. לדוגמא, במידה ויקבע חסם של 80% מההון הנדרש תחת הגישה הסטנדרטית, חסם זה יהפוך אפקטיבי במידה ודרישת ההון תחת מודל ה- IRBA תהיה פחותה מכך, כלומר במקרה זה הטבת השימוש במודל מתקדם תוגבל ל- 20%. לטענת ה- BCBS, הגבלה זו נובעת מכך שלא ניתן להסתמך לחלוטין על שיטת המודלים הפנימיים ולכן נדרש להגביל את ההטבה ההונית הנובעת משימוש בהם.

תאריך הדוח: 14.01.2015

דו"ח מספר: C060115000M

מידרוג בע"מ, מגדל המילניום רח' הארבעה 17 תל-אביב 64739

טלפון 03-6844700, פקס 03-6855002, www.midroog.co.il

© כל הזכויות שמורות למידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג"). 2015

מסמך זה, לרבות פסקה זו, הוא רכושה הבלעדי של מידרוג והוא מוגן על ידי זכויות יוצרים ודיני הקניין הרוחני. אין להעתיק, לצלם, לשנות, להפיץ, לשכפל או להציג מסמך זה למטרה מסחרית כלשהי ללא הסכמת מידרוג בכתב.

ככל שקיים מידע עובדתי המפורט במסמך זה ושעליו מידרוג הסתמכה (להלן: "המידע"), הרי שהוא נמסר לה על ידי מקורות הנחשבים בעיניה לאמינים, עדכניים ומדויקים.

מידרוג אינה בודקת באופן עצמאי את נכונותו, שלמותו, התאמתו, דיוקו או אמיתותו של המידע שנמסר לה והיא מסתמכת על המידע שנמסר לה.

האמור במסמך זה הינו בגדר סקירה כללית, אינו מיועד לשמש לשם הערכה של השקעה כלשהי, אלא לשם העברת ידע כללי ו/או נתונים המצויים בחזקת מידרוג, במגבלות האמור לעיל לגבי המידע ששימש בהכנתה.

אין באמור בו כדי להוות חלק ממתודולוגיה על פיה עובדת מידרוג. מידרוג רשאית לסטות מן האמור במסמך ולשנות את עמדתה לגבי האמור בו בכל עת. אין לראות, להתייחס או להסתמך על האמור במסמך כאל חוות דעת או ייעוץ מכל סוג שהוא.

מידרוג הינה חברת בת של מודי'ס Moody's (להלן: "מודי'ס"), שלה 51% במידרוג. יחד עם זאת, הליכי הדירוג של מידרוג הנם עצמאיים ונפרדים מאלה של מודי'ס, ואינם כפופים לאישורה של מודי'ס. בו בזמן שהמתודולוגיות של מידרוג מבוססות על אלה של מודי'ס, למידרוג יש מדיניות ונהלים משלה וועדת דירוג עצמאית.

למידע נוסף על נהלי הדירוג של מידרוג או על ועדת הדירוג שלה, הנכם מופנים לעמודים הרלוונטיים באתר מידרוג.